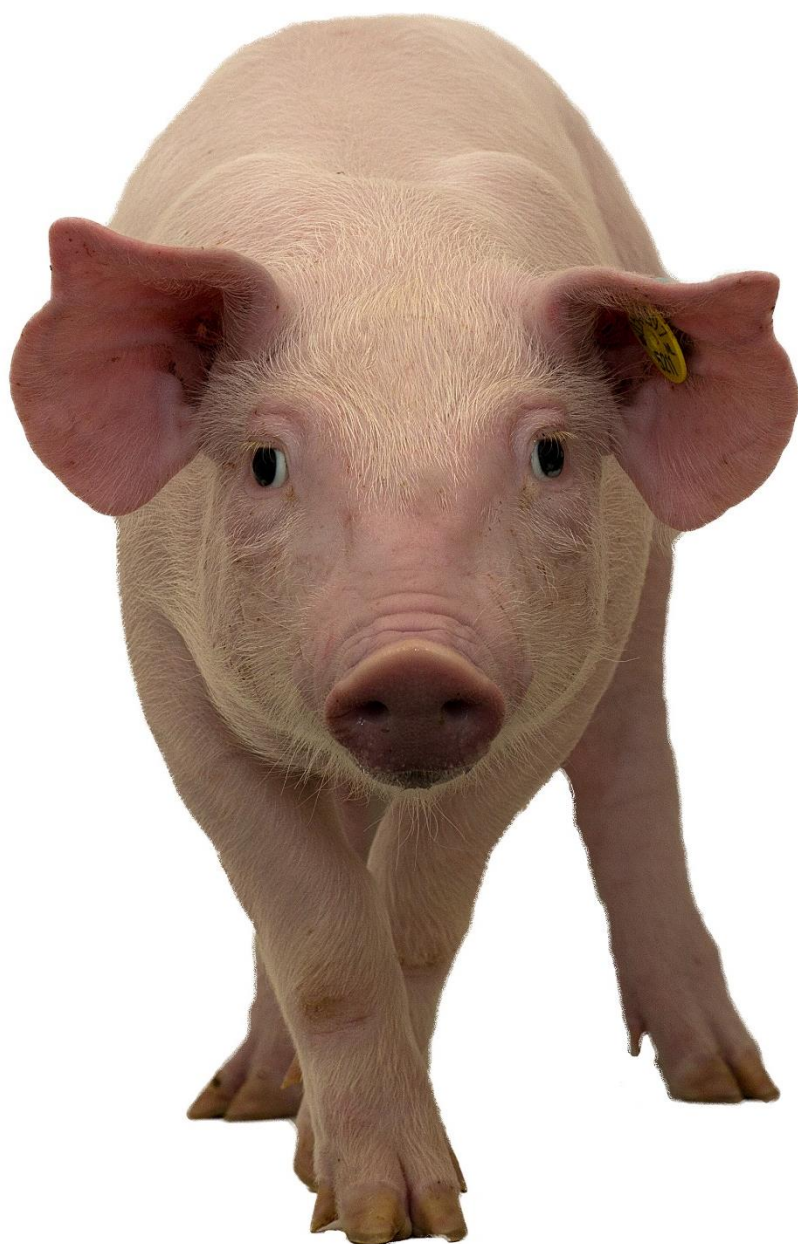

DE VARKENS PRAKTIJK

Een stap vooruit

ZWEET!

Gedurende het maken van deze nieuwsbrief breekt het zweet ons uit. Temperaturen van 30 graden Celsius en ruim erboven zijn op dit moment niet ongewoon. Afzien voor zowel mens als dier!

Waar eenieder nu druk is met verkoeling op korte termijn, proberen we middels deze nieuwsbrief alvast het hoofd te bieden aan de zorgen die het op langere termijn met zich meebrengt, onder andere op gebied van **vruchtbaarheid**. Wellicht dat de gegeven **praktische tips** iets voor u kunnen betekenen?

Tevens is één van onze teamleden erkend tot **Vakdierenarts Varken**, staat er een **studiemiddag Darmgezondheid** op de agenda én vertellen we u graag wáárom die **kerstpakkethermometer** zo belangrijk is.

VRUCHTBAARHEID EN DE ZOMERMAANDEN

John van der Wielen – De Varkenspraktijk, locatie Oss

We zitten alweer midden in de schoolvakanties en het werkzame leven staat voor veel mensen even op een lager pitje. Ook op de varkensbedrijven is de personele bezetting lager dan normaal, maar dat betekent niet dat de hoeveelheid werk dat verzet moet worden minder is. In de zomermaanden is er juist extra aandacht nodig om vruchtbaarheidsproblemen in het najaar te beperken. Waar moeten we dan aan denken?

Bij temperaturen in de kraamstal **boven de 22 graden Celsius** neemt de voeropname van zeugen ruim 200 gram per graad temperatuurstijging af. Deze **lagere voeropname** heeft als gevolg dat de zeugen meer gewicht verliezen in de kraamstal, waardoor de kwaliteit van de eicellen voor de volgende cyclus afneemt en het interval spenen eerste inseminatie toeneemt. Om gewichtsverlies te beperken bij warmte zijn de volgende **maatregelen** van belang:

- voldoende, schoon drinkwater (nippelopbrengst > 3 liter per minuut),
- speciale “zomer” lactatie voer (meer energie per kilogram voer en minder warmteproductie door grondstofkeuze),

- restvoer bij slecht vretende zeugen dagelijks volledig verwijderen; bakken moeten brandschoon zijn,
- aanpassen voertijden naar koelere periodes in de dag,
- biggenlampen tijdig uit; vloerverwarming aanpassen,
- voldoende ventileren (max. ventilatie min. 200 m³/zeug/dag),
- eventueel luchtkoeling door bijvoorbeeld nevelkoeling op hoge druk in de luchtinlaat, waardoor temperatuurreductie tot 8 graden gerealiseerd kan worden.

Al deze maatregelen zijn erop gericht om **maximale voeropname** te krijgen in de kraamstal. Ondanks deze maatregelen zullen zeugen in de zomer toch minder voer opnemen en meer gewicht verliezen met alle gevolgen van dien.

In warme periodes neemt het **interval spenen tot eerste inseminatie** vaak toe en wordt ook de lengte van de berigheid vaak iets korter. Deze toename is niet alleen het gevolg van het grotere gewichtsverlies van zeugen in de kraamstal en de lagere voeropname in de kraamstal, maar ook door een slechtere stimulatie door de beren in de dekstal. Hierdoor kan het nodig zijn om het **inseminatietijdstip** aan te passen.

Ook op gebied van uitstellen van de berigheid, het al dan niet compenseren van een te ruime conditie, het lichtregiem en het klimaat zijn stappen te behalen om de vruchtbaarheid op peil te houden. Hierover leest u meer in de uitgebreide versie van dit artikel op [onze website](#).

STAARTEN COUPEREN

Een varken wordt geboren met staart, maar deze wordt in de gangbare varkenshouderij vaak verwijderd om de kans op staartbijterij te verkleinen. De **Europese Richtlijn 2008/120/EG** (richtlijn tot vaststelling van minimumnormen ter bescherming van varkens) stelt echter dat het routinematig couperen van varkensstaarten **niet toegestaan** is, tenzij getroffen maatregelen (aanpassen van omgevingsfactoren of beheerssystemen ter voorkoming van staartbijten en andere gedragsstoornissen) niet werkzaam zijn gebleken. Op 8 maart 2016 is door de Europese Commissie een **aanbeveling** opgesteld, welke verklaart dat Europese lidstaten erop moeten toezien dat varkenshouders een **risicobeoordeling** gaan uitvoeren om het staartbijtrisico op het bedrijf vast te stellen. Hierbij is het streven om op verantwoorde wijze toe te werken naar het voldoen aan niet meer routinematig couperen van staarten. De EU voert hiervoor vanaf mei 2017 **audits** uit in meerdere Europese landen, waaronder Nederland.

In **Duitsland** is per 1 juli 2019 het couperen van staarten onder strenge voorwaarden gesteld. Hierbij zijn voor de veehouder twee opties:

- Er wordt een **uitgebreide risico-analyse** gemaakt, waarbij tevens registratie van voorkomen van bijterij dient plaats te vinden.
- Er wordt **op proef gestopt met couperen**, waarbij minimaal 1 procent van de plaatsen continu bezet dient te zijn met varkens met intacte staarten.

Voor beide opties dient een verklaring opgesteld te worden.

VAKDIENARTS VARKEN

De faculteit diergeneeskunde van **Universiteit Gent** biedt afgestudeerde dierenartsen de mogelijkheid zich **extra te specialiseren** middels de tweejarige opleiding tot Vakdierenarts Varken. Naast lesgevers van de faculteit, gaan ook vele externe lesgevers en experts in op een veelzijdigheid van onderwerpen; van regelgeving, praktijkmanagement en volksgezondheid tot reproductie, geneesmiddelen en anesthesie. De opleiding is **Europees erkend** door VETCEE (Veterinary Continuous Education in Europe). Dit betekent dat de opleiding niet enkel waarde heeft in België, maar ook in andere Europese landen.

Collega **Marc Schyns** heeft zich de afgelopen twee jaar gestort op deze studie en vol trots mogen wij u vermelden dat hij zich inmiddels de titel Vakdierenarts Varken heeft mogen toe-eigenen.

EVEN VOORSTELLEN

Ik ben **Rudolf Raymakers**. In 1982 studeerde ik af als dierenarts. Ik was toen 26 en het was voor mij een droom die uitkwam. Direct na mijn afstuderen ben ik in Someren gaan werken. Ik kende deze praktijk al uit mijn studietijd.

Mijn interesse lag duidelijk op het boerenbedrijf. De mensen die daar werkten boeiden me misschien nog het meest. In de varkenssector was op een zeker moment de behoefte aan meer diepgang en daar ben ik toen ingesprongen. Ondanks dat de rol van dierenarts met de tijd enorm veranderd is, doe ik mijn werk nog steeds met veel plezier.

APOTHEEKNIEUWS

In geval van stress of wanneer sedatie noodzakelijk is, bestaat de mogelijkheid **Stresnil** in te zetten.

Stresnil heeft als werkzaam bestanddeel **Azaperon** en heeft als effect dat het dier rustig en onverschillig voor de omgeving wordt. Het mag zowel bij drachtige dieren als in de lactatieperiode toegediend worden en heeft een wachtermijn voor (orgaan)vlees van 18 dagen.

Ook in geval van hittestress kan Stresnil uitkomst bieden; bij hyperventilerende dieren stabiliseert het in de juiste dosering de ademhaling, wat een positief effect heeft op het kwijt kunnen van de lichaamswarmte.

PRODUCTEN KOEL BEWAREN

Zoals u weet moeten vaccins en enkele andere medicijnen **gekoeld (2-8°C) bewaard** worden. Te warme of te koude (bevriezing) opslag kan er voor zorgen dat het product minder of helemaal niet meer werkzaam is. Een goed werkende koelkast is daarom essentieel.

Uit onderzoek is gebleken dat **oudere koelkasten** (> 12 jaar) 50 procent kans hebben op afwijking van de aangegeven temperatuur. Realiseer u dat de waarde van de producten die in de koelkast staan vaak vele malen hoger is dan de prijs van de koelkast zelf.

Wanneer u dan tóch de **aandacht** op de koelkast (oud óf nieuw) vestigt, houdt dan volgende stelregels in het achterhoofd:

- **Controleer de temperatuur** regelmatig en op verschillende plaatsen. Controleer tevens de minimale en maximale temperaturen.
- De temperatuur bij de deur ligt vaak boven de gewenste waarde, terwijl de achterwand zelfs kan bevriezen. **Zaag een PVC pijp** van 32 mm ter breedte van de koelkast doormidden en leg deze tegen de achterkant aan. Hierdoor komen medicijnen niet in aanraking met het koelement en wordt de verpakking niet nat.
- Hanteer het principe "**first in – first out**".
- **Open** de koelkast zo kort mogelijk.

Rond de kerst zijn thermometers van De Varkenspraktijk verspreid. Heeft u er nog geen in uw bezit? Laat dit ons dan weten!

STUDIEMIDDAG DARMGEZONDHEID

Na de zomer organiseert De Varkenspraktijk weer een **studiemiddag** voor haar klanten, deze keer met het thema Darmgezondheid. Tijdens deze bijeenkomst wordt ingegaan op trends op het gebied van darmgezondheid, de belangrijkste ziektes op darmgebied, hoe speenproblematiek aan te pakken en darmproblemen bij oudere biggen en vleesvarkens. Het belooft een interessante bijeenkomst te worden voor zowel zeugen- als vleesvarkenshouders. Medewerkers zijn uiteraard ook van harte welkom!

De bijeenkomsten vinden plaats op **24 september** in Uden, op **1 oktober** in Asten en op **15 oktober** in Deventer. U zult hier binnenkort een uitnodiging voor ontvangen.